

De derde warmteperiode bleek zeer langdurig te zijn. Verscheidene gewassen vertoonden een aanmerkelijke groeivertraging. Het fruit bleef op droge gronden kleiner dan normaal; perziken en pruimen lieten hier en daar veel blad vallen. De tabak heeft zich tot een laag gewas ontwikkeld. Koolplanten bleven sterk in groei achter en hadden mede daardoor sterk te lijden van de vreterij van koolrupsen, die bijzonder talrijk waren. De stand der groentegewassen was over het algemeen slecht.

De algemene indruk is voorts, dat de abnormaal droge en warme zomer voor de ontwikkeling der gewassen aanzienlijk ongunstiger is dan voor de ontwikkeling van de plantaardige, doch vooral van de dierlijke parasieten. De ontwikkeling van de laatste is door deze zomer op enige uitzonderingen na sterk bevorderd.

SUMMARY

Phenomenon on various crops due to drought, heat, sunscald, sudden rain after drought and strong temperature changes are described.

HET LEEUWENBEKTORRETJE IN NEDERLAND ¹⁾

DOOR
W. ROEPKE

In de 4e afl. van ons Tijdschrift, 53e jaarg., 1947, p. 116, heeft de Redactie in de rubriek „Uit de literatuur” een stukje van de heer AUGUSTIJN geplaatst, dat betrekking heeft op het voorkomen van een kevertje, *Heterostomus pulicarius* L., op leeuwenbekken in Zwitserland. De kever treedt schadelijk op, doordat de larf zich ontwikkelt in de nog niet geopende bloemen van deze plant. In een noot merkte de Redactie op, dat dit insect nog niet in ons land was aangetroffen. Dr LEEFMANS was zo vriendelijk er onze aandacht op te vestigen, dat de kever wél in Nederland voorkomt, want EVERTS: Col. Neerl. I, 1903, p. 472, vermeldt de soort onder de naam *Brachypterus gravidus* ILL., onder toevoeging „gemeen op bloeiende *Linaria vulgaris*, *Galium erectum* en *Spiraea ulmaria*”. In hetzelfde standaardwerk, deel III, (1922), p. 214, zegt EVERTS, dat de soort *pulicarius* L. moet heten, en vermeldt hij een aantal synoniemen en namen van variëteiten enz. Nomenclatorisch schijnt mij de zaak tamelijk ingewikkeld te zijn. Niet alleen dat het insect onder één reeks van verschillende species-namen is beschreven, waarvan *pulicarius* gelukkig de oudste, en dus onaanvechtbaar, schijnt te zijn, ook de juiste genus-naam staat niet vast. De hier gebezigde naam *Heterostomus* JACQ. DU VAL (1858?) is waarschijnlijk jonger dan *Heteostomus* BIGOT (1857). Diptera (zie Nomenclator Zoologicus II, 1939, p. 674). *Brachypterus* KUGELANN (1794) heeft dus waarschijnlijk de prioriteit, doch ik kan de oorspronkelijke literatuur hier niet raadplegen. GROUVELLE: Ann. S. E. Fr. 81, 1912 (1913), p. 387, heeft er een nieuwe naam: *Brachypterosolus*, voor geschapen, welke naam hij ook heeft gebezigd in het door hem bewerkte pars 56 van de Coleopt. Catal. (1913), p. 21. Zover ik kan nagaan, heeft deze laatste naam echter geen ingang gevonden. De kever behoort tot de fam. Nitidulidae of glanskevertjes, is dus verwant aan *Meligethes*. In de coll. UYTENBOOGAART, thans te Wageningen aanwezig, is de

¹⁾ Ontvangen voor publicatie Oct. 1947.

soort vertegenwoordigd door een vrij groot aantal exemplaren uit verschillende delen des lands, zodat het insect hier klaarblijkelijk een grote verspreiding heeft en niet zeldzaam is. Reden te meer, dat men erop let of het op gekweekte *Antirrhinum* voorkomt, en zo ja, dat men het krachtig bestrijdt, op de door de heer AUGUSTIJN beschreven wijze.

UIT DE LITERATUUR

FOSTER, A. A., *Acceleration and retardation of germination of some vegetable seeds resulting from treatment with copper fungicides*. Phytopathology 37 (6): 390-398, 1947.

Koperhoudende middelen worden nog steeds veel gebruikt voor de ontsmetting van zaad. In Europa wordt dit vooral gedaan met kopersulfaatoplossingen, in Amerika ook met fijn verdeeld cupro-oxyde, dat een gele kleur heeft en als droogontsmetter dienst doet. Het eerste is werkzaam tegen op het zaad aanwezige ziekteverwekkende schimmels, het tweede bovendien tegen schimmels als *Pythium*-soorten, die van de grond uit de kiemen aantasten.

Reeds uit vroegere waarnemingen was gebleken, dat zaad, waarop of waarin geen ziektekiemen voorkomen, van koperhoudende stoffen een kiembevorderende of een kiemverminderende invloed ondervindt. In het onderzoek, waarover hier verslag wordt uitgebracht, is dit nader onderzocht. Van biet, eierplant, Spaanse peper en spinazie worden kiemkracht en kiemenergie vergroot; van kool, komkommer en erwt worden zij verminderd. In de zaden van de eerstgenoemde vier plantensoorten komen geen enzymen voor, die sulphydryl bevatten, in die van de laatstgenoemde drie soorten komen zulke enzymen wel voor. Het zijn juist deze enzymen — niet andere enzymen, waarvan de aanwezigheid voor de eerstgenoemde vier soorten kenmerkend is — die door de koperverbindingen worden ontleend, waarbij ook het vermogen van de kiem van kool, komkommer en erwt om adem te halen gestoord wordt. Bij de zaadsoorten, die een kiembevorderende werking van de koperpraeparaten ondervinden, wordt ook de ademhaling hierdoor bevorderd.

H. M. Q.

BOEKBESPREKING

VAN DEN BRANDE, J.: *Algemeene Insectenleer*. Uitgeversmij. N.V. Standaard-Boekhandel, Antwerpen enz., 1946. (Prijs niet vermeld.)

Een kloek boekdeel van 277 blz., rijk verlucht met 429 tekstafbeeldingen, groote deels originelen, royaal en op uitstekend papier gedrukt, mooi gebonden. Voorzeker op het eerste gezicht een aantrekkelijk geheel. Zoals uit het „Voorwoord” blijkt, is het boek vooral bestemd voor de Belgische Landbouwstudenten, die Nederlands spreken, maar ongetwijfeld zullen ook anderen, die iets meer van insecten wensen af te weten, ervan kunnen profiteren.

De inhoud is gesplitst in drie delen. Deel I beslaat ruim 100 bladzijden, het begint met een korte historische inleiding, behandelt vervolgens in hoofdzaak de